

РЕЦЕНЗИЯ

От: **Проф. д-р Христо Иванов Катранджиев**, Факултет „Управление и администрация“

Професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност Маркетинг (комуникационна политика и онлайн мърчандайзинг) УНСС

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност **„Регионално развитие (стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите)“**, научно направление **3.7 Администрация и управление**, научна област **3. Социални, стопански и правни науки** в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Регионално развитие“, факултет „Управление и администрация“ на УНСС съгласно Решение на АС №3/10.07.2019 г.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2498/12.11.2019 г. на Зам. Ректора по НИД на УНСС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

В обявения конкурс за академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Регионално развитие (стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите)“, участва един кандидат – гл. ас. д-р Елка Георгиева Василева от катедра „Регионално развитие“, факултет „Управление и администрация“ на УНСС. Тя е родена през 1970 год. в гр. Свищов, където живее и завършва средното си образование.

Биографичната справка за кандидатката гл. ас. д-р Елка Георгиева Василева показва, че след завършване на висшето си образование в ОКС „Магистър“, специалност “Маркетинг и планиране”, направление 3.8 Икономика в Стопанска академия “Д. А. Ценов” – гр. Свищов през 1993 г., тя натрупва дългогодишен трудов опит, при който съвместява две основни направления в професионалната си реализация – държавен експерт и академичен преподавател.

На първо място, тя работи няколко месеца като служител в държавно ведомство, а след това започва и академична кариера през месец януари 1994 г., като в продължение на 8 години е била преподавател в СА „Д. А. Ценов“ в качеството ѝ на асистент и старши асистент към катедра “Стратегическо планиране и маркетинг“.

В периода ноември 2002 – септември 2014 год., кандидатката гл. ас. д-р Елка Василева отново работи в държавно ведомство - Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) в гр. София. За период от дванадесет години тя се реализира последователно като главен експерт (5 г.), държавен експерт (4 г.) и началник на отдел (3 г.) в Главна дирекция „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“.

Във връзка с кандидатурата ѝ за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Регионално развитие (стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите) смятам, че успешното съчетаване за период от седем години (2007–2014 г.) на кариерата в МРРБ и преподавателската дейност в УНСС като хоноруван преподавател към катедра „Публична администрация и регионално развитие“ е факт, който говори за широк кръг от компетенции и нагласата на Елка Василева да развива в максимална степен знанията си в широките теоретични и практико-приложни аспекти на регионализма. Считаю, че това се потвърждава и от обстоятелството, че в този период кандидатката изучава в УНСС и ОНС „Доктор“ (PhD диплома №19/13.02.2012 г., изд. 13.02.2012 г) и защитава успешно дисертационен труд на тема „Възможности за усъвършенстване на системата за регионално развитие в България“ в специалност „Народно стопанство (Регионална икономика и администрация)“.

През месец септември 2014 г. Елка Василева става редовен преподавател и научен работник в УНСС, като през 2015 година печели конкурс за заемане на академична длъжност „главен асистент“ към новоучредената тогава катедра „Регионално развитие“, където работи и до днес. Тя е титуляр на редица учебни дисциплини в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ - „Стратегическо регионално планиране“, „Регионална икономика“, „Устойчиво развитие на регионите“, „Държавна собственост и регионално развитие“ и др.

От месец юни 2017 г. гл. ас. д-р Елка Василева поема функциите на научен секретар на катедра „Регионално развитие“ и безспорно се доказва не само като добър преподавател и научен работник, но и като експерт администратор и организатор на колективната работа за покриване на високите стандарти и изисквания в сферата на висшето образование в България и ЕС. Тя има ключова роля при организирането и провеждането на научните събития в катедрата – международни научни конференции; научни проекти; дискусии, семинари и студентски кръгли маси и др.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатката за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Регионално развитие (стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите)“ - гл. ас. д-р Елка Василева е представила *Карта за изпълнение на количествените изисквания* за заемане на академичната длъжност, в която отчита изпълнението на количествените изисквания както следва:

А) Национални минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1) – изпълнени с общ брой точки 505 (петстотин и пет), които се формират от:

- Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ – да, темата на дисертационния труд е „Възможности за усъвършенстване на системата за регионално развитие в България“.

- Хабилизационен труд – монография – да, темата на хабилизационния труд е „Бизнес среда и устойчиво развитие на регионите“.

- Публикувана книга, която е на базата на адаптиран и осъвременен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ - да, темата на книгата е „Възможности за усъвършенстване на системата за регионално развитие в България“.

- Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани

в световноизвестни бази данни с научна информация – кандидатката представя една самостоятелна статия на английски език.

- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – кандидатката представя 12 заглавия – 7 на английски език (от които една в съавторство), 5 на български език (от които две в съавторство).

- Публикувана глава от колективна монография – кандидатката има участие с две самостоятелни глави в колективна монография.

- Цитирания - Публикации на гл. ас. д-р Елка Василева са цитирани в девет разработки на други изследователи (монографии, статии и доклади), като част от тях са на английски език.

Б) Допълнителни изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3) – изпълнени с общ брой точки 626 (шестстотин двадесет и шест).

- Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация – кандидатката представя три статии, две от които на английски език.

- Ръководство на успешно защитил докторант – гл. ас. д-р Елка Василева има един успешно защитил докторант.

- Публикуван университетски учебник – да, темата е „Стратегическо планиране на регионалното развитие“.

- Участия в научни и образователни проекти – кандидатката е участвала в два национални и три университетски проекта.

В заключение може да се отбележи, че общият брой точки в картата за отчитане на количествените изисквания е 1131 (хиляда сто тридесет и една). Кандидатката отчита в повече от необходимото точки и в двата раздела на Картата за изпълнение на количествените изисквания и надхвърля почти два пъти крайният изискуем резултат от 620 точки за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Картата за изпълнение на качествените изисквания представена от кандидатката гл. ас. д-р Елка Василева е попълнена коректно, като посочените доказателства потвърждават пълното съответствие на кандидатурата с качествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС.

Кандидатката гл. ас. д-р Елка Василева е натрупала дългогодишен теоретичен и практико-приложен опит в научната област на обявения конкурс. В преподавателската, научната и административната си дейност тя се стреми да отговори на най-високите стандарти във висшето образование. Следва да се отчете нейният принос към утвърждаването на научния авторитет на колектива на катедра „Регионално развитие“, като част от факултет „Управление и администрация“ и УНСС като цяло. Качеството на нейната преподавателска дейност се допълва от активното ѝ участие в работата със студентите, приноса ѝ към реализирането на катедрените проекти и множеството ѝ публикации в авторитетни български и чужди издания.

Кандидатката е запазила първоначалния си стремеж към комплексното прилагане в работата си на утвърдени теоретични модели и тяхното комбиниране с практики от областта на функциониране на реалните институции в сферата на регионалното развитие, с което безспорно допринася за задълбочаване на познанията в тази област.

Разработените от нея учебни програми по различни дисциплини свързани с теорията и практиката на регионалното развитие, написаните учебници и създадените тематични презентации ми дават основание да оценя гл. ас. д-р Елка Василева като утвърден лектор със значим принос в преподавателското и учебното развитие.

Професионалните постижения на кандидатката продължават да получават и обществено признание в практиката, за което свидетелстват авторитетните позиции и членството в няколко професионални организации – Съюз на учените в България, секция "Социологически науки"; Българска асоциация за регионални изследвания (БАРИ); Национална асоциация по прогнозиране и планиране, СА „Д.А.Ценов“, гр. Свищов; Regional Studies Association (Sussex Innovation Centre, Falmer Brighton, East Sussex BN1 9SB, United Kingdom).

Изложеното до момента ми дава основание да подкрепя изцяло становището на Съвета по хабилитация на УНСС, че кандидатурата на гл. ас. д-р Елка Василева съответства на количествените и качествените изисквания, приети от АС за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС (Протокол №2/15.05.2019г.).

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. д-р Елка Василева е редовен преподавател в катедра „Регионално развитие“ към факултет „Управление и администрация“ и има над 20 години преподавателски стаж, от които 7 в качеството ѝ на хоноруван преподавател. Лекционните курсове, които тя води са в областите на обявения конкурс „Регионално развитие (стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите).

Пред студенти от ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, гл. ас. д-р Елка Василева води лекции и семинарни занятия по дисциплините: „Стратегическо регионално планиране“, „Регионална икономика“, „Геоикономика и регионално развитие“, „Геодемография“, „Устойчиво развитие на регионите“, „Държавна собственост и регионално развитие“ и др.

Гл. ас. д-р Елка Василева многократно е канена за лектор в множество практически ориентирани курсове и семинари в областта на предприемачеството, защитата на потребителите, развитието на малките и средните предприятия, гражданското участие, организирането на административните функции по места и др., като повечето се управляват от външни на УНСС организации.

Може да се направи извода, че учебно-преподавателската дейност на кандидатката гл. ас. д-р Елка Василева е категорично свързана с предмета на конкурса, а натрупаният преподавателски опит е напълно задоволителен за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Регионално развитие (стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите),“ към УНСС.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в конкурса гл. ас. д-р Елка Василева е представила за рецензии разнообразни по своя характер научни трудове, в т.ч.: монографии – 2 (едната е в съавторство, където тя има 2 самостоятелни глави); статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 1; статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно

рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 12; студии, публикувани в неререферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 3. Голяма част от тези публикации са цитирани в разработките на други изследователи, което е атестат за положително възприемане на тезите и резултатите от научните й изследвания.

Публикациите на кандидатката са в разнообразни тематични области на регионалното развитие като концепция, система, функции и политики. Прави впечатление сериозната тежест, която имат публикациите по обявения конкурс – стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите. Гл. ас. д-р Елка Василева демонстрира отлично познаване на теоретичната и нормативната страна на генералните постановки в изследваните области и притежава умения целево да ги интерпретира. Научните търсения на кандидатката са подплатени там, където е възможно, с практически изследвания и анализ, а данните са обработени със специализиран софтуер. Забелязва се стремеж за апробиране на използваните методики, чрез представянето им на форуми в чужбина, което позволява на авторката да конкретизира приложими в практиката изводи и препоръки за повишаване на ефективността на регионалното развитие.

Анализът на представените за участие в конкурса авторски публикации, както и тези в съавторство, ми дават основание да открия следните научни и научно-приложни резултати от изследователската дейност на кандидата за заемане на академичната длъжността „доцент” в УНСС гл. ас. д-р Елка Василева:

- *В областта на теорията и европейската регламентация на регионалното развитие* - надградено е знанието в областта на регионалната теория и практика по отношение ролята на системата за регионално развитие в България, като са обхванати рамката за държавно регулиране и е оценено влиянието на европейската регионална политика върху националната политика за регионално развитие.

- *В областта на нормативния подход към регионалната политика* - извършен е критичен анализ на нормативната рамка, върху който са дефинирани основни проблеми на провежданата държавна политика за регионално развитие в България и са предложени конкретни мерки и действия за подобряването ѝ.

- *В областта на системния подход към регионалното развитие* - научно-приложни резултати се откриват в обосноваването на предложения за рационализиране на системата за регионално развитие в България, като са изведени логични аргументи, че в създадената регулативна среда съществуват възможности за усъвършенстване на регионалното развитие в България.

- *В областта на функционалния подход към регионалното развитие* - оценката на кандидатката относно капацитета на обществено-консултативните органи за регионално развитие в районите и областите също допринася в практически аспект за идентифицирането на дефицитите и предизвикателствата в дейността на регионалните и областните съвети за развитие. Предложените от авторката стратегически насоки за разрешаване на проблемите и преодоляване на формализма при изпълнението на функциите на проучваните органи за регионално управление могат да бъдат определящи за тяхната ефективност.

- *В концептуалната област на устойчивото развитие* - извършен е анализ на еволюцията и усъвършенстването на концепцията за устойчиво развитие в глобален, европейски и национален мащаб, на показателите за измерване на устойчивото

развитие и особеностите на използването им в България. Авторката е представила качествена оценка на националната правна рамка, регулираща измеренията на устойчивото развитие и е формулирала конкретни и практико-приложими насоки за интегриране на целите за устойчиво развитие в процеса на стратегическо планиране на регионалното развитие. Тя е предложила единен механизъм за прилагане на целите на концепцията на регионално и местно ниво, който е в съответствие с заявените нови приоритети за развитие на Европейския съюз след 2020 г.

- *В областта на стратегическото планиране* - аргументирана е тезата за необходимостта от стратегическо интегриране на глобалните цели за устойчиво развитие в процеса на стратегическо регионално планиране, което предполага предприемането на комплекс от взаимно обвързани мерки и действия, насочени към усъвършенстване приложението на методите за интегрирано планиране на регионално и местно ниво. В теоретичен план са изследвани проявленията на различни фактори, определящи развитието на съвременната бизнес среда, въздействаща върху устойчивото развитие на регионите.

Във връзка с всичко казано по-горе, смятам, че особено внимание трябва да се обърне на авторското монографично изследване на гл. ас. д-р Елка Василева - „*Бизнес среда и устойчиво развитие на регионите*”. Акцентът в монографичния труд е поставен върху моделите, подходите и техниките за практическото реализиране на концепцията за устойчиво регионално развитие. Авторката успешно е защитила тезата, че ускоряването на прехода към устойчиво развитие изисква интегриран подход на прилагане и формулиране на регионални цели. Всички компоненти на регионалната бизнес среда в България: икономически, екологични, законодателни и политически, административни, социално-демографски и др., трябва да бъдат ориентирани към създаване на необходимите условия и предпоставки за изпълнение на регионалните цели за устойчиво развитие.

Авторката си е поставила амбициозната задача да изследва задълбочено въпросът за механизмите, чрез които да бъдат постигнати целите на устойчиво развитие. Следвайки логиката, че икономическите цели се изпълняват чрез пазарните механизми и обективното обстоятелство, че социалните и екологични цели не могат да се постигнат от пазара (всъщност те са негов отрицателен резултат), гл. ас. д-р Елка Василева постулира, че тези цели могат да бъдат постигнати чрез регулиране, т.е. чрез съзнателни и целенасочени действия на институциите или в резултат на провежданите политики. Логиката на анализа подсказва, че реализацията на устойчивото развитие изисква и предполага дълбока и мащабна трансформация - не само за икономиката или социално-икономическата система. Устойчивото развитие изисква нов концептуален скок във взаимодействието „човек - природа”, засягайки всеки индивид и обществото като цяло.

Систематизираната информация, анализите и оценките по актуални въпроси, свързани с изграждането и развитието на бизнес средата и устойчивото развитие на регионите в България са структурирани в Увод, 4 (четири) тематични части, 12 (дванадесет) глави, заключение и библиография.

В първата част на монографията последователно се изследват теоретични и практико-приложни аспекти на концепцията за устойчиво развитие в глобален, европейски и национален мащаб. Проследяват се еволюцията и надграждането на международната правна рамка и европейската политика за устойчиво развитие.

Анализират се концептуалните и съдържателни аспекти за постигане на устойчивост, като се обосновава фокусирането на целите за устойчиво развитие по отношение на необходимостта всяка човешка активност да се вписва хармонично в естествените природни процеси.

Втората част на изследването е посветена на показателите за измерване на устойчивото развитие, като става ясно, че разработването на подходяща система от показатели за анализ и оценка е едно от най-големите предизвикателства пред съвременната наука. Като общ базов модел са представени показателите за устойчиво развитие, приети от Комисията за устойчиво развитие при ООН, систематизирани в установените четири тематични групи: икономически, екологични, социални и институционални. Проучена е и типологията на показателите за устойчиво развитие, възприети от Европейската статистическа служба. В опит за кратък сравнителен анализ между показателите на ООН и възприетите от ЕС се установява, че Европейската статистическа служба (ЕВРОСТАТ) търси в по-голяма степен балансирано и относително равностойно използване на икономически (13), социални (19) и екологични (10) измерители на устойчивото развитие. Логично, най-малък и в този случай е броят на т.нар. институционални показатели (5), които в преобладаващата си част са ориентирани към качествени характеристики на нова, но твърде важна тематична област – конкретизирането на провежданите политики за устойчиво развитие в отделните страни. Във връзка с прилагането на показателите за устойчиво развитие в България, авторката счита, че е подходящо първоначално България да се придържа към пакета от показатели, препоръчван от ЕВРОСТАТ, но в перспектива е необходимо съществуващата у нас статистическа система да се усъвършенства, като се потърсят възможности и ресурси за включване на допълнителни показатели за характеризиране на прехода към устойчиво развитие на България, с оглед на нашите традиции, специфика, национални цели и приоритети за следващите десетилетия.

В третата част на монографичния труд намират своето място въпроси, засягащи технологията за интегриране на концепцията за устойчиво развитие в националното законодателство и провеждането на политики. Обобщава се, че концепцията за устойчиво развитие стои в основата на националните стратегически, планови и програмни документи в областта на опазването на околната среда, регионално развитие, икономическото развитие, инвестициите и иновациите, оперативните програми за усвояване на средствата от структурните фондове на ЕС.

В четвъртата част моделът за устойчиво развитие се изследва чрез постигнатите резултати и предстоящите предизвикателства и се утвърждава неговата роля като модел на цивилизационно развитие, без алтернатива в следващите десетилетия. Придържайки се към обективни факти и данни, се изтъкват редица позитивни аргументи относно напредъка, но също така и нерешени въпроси относно неизпълнени екологични, социални и икономически цели.

Като интегрирана концепция, устойчивото развитие включва всички дейности на хората от глобалното до локалното ниво. Ето защо в заключението е изведен специален акцент върху предстоящото разработване на новите стратегически документи за регионално и местно развитие. Те следва да бъдат ориентирани спрямо възможностите за интегриране на глобалните цели за устойчиво развитие в процеса на управление на регионалното развитие, както на национално, така и на регионално и

местно ниво.

Прегледът на представените по конкурса научни трудове и публикации на гл. ас. д-р Елка Василева позволява да се оцени високо тяхното научно съдържание, полезността им за практиката от гледна точка на постигнатите резултати от изследванията и пълното им съответствие на изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ към УНСС.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Посочените основни резултати от научните и научно-приложните изследвания на гл. ас. д-р Елка Василева, могат да се приемат като приноси за развитието на теоретичното знание и обогатяването на практиката в областта на регионалната наука. Към тях могат да се добавят следните теоретико-методологични и практико-приложни приноси, като в скоби съм отбелязал в кои текстове със съответните номера могат да бъдат открити:

1. Надградено е знанието в областта на регионалната теория и практика по отношение ролята на системата за регионално развитие в България в общата рамка за държавно регулиране (1.1, 2.2). Направена е оценка на влиянието на европейската регионална политика върху националната политика за регионално развитие (1.1, 2.2, 6.5).
2. На основата на извършен критичен анализ на нормативната рамка, са дефинирани основни проблеми и са предложени конкретни мерки и действия за подобряване на провежданата държавна политика за регионално развитие в България (2.2, 2.3, 5.3, 5.4, 6.4).
3. Обосновани са предложения за рационализиране на системата за регионално развитие в България (2.2, 5.3, 6.5). Изведени са аргументи, че в създадената регулативна среда съществуват възможности за усъвършенстване на регионалното развитие в България (2.2, 5.4, 5.5).
4. Направена е оценка на капацитета на обществено-консултативните органи за регионално развитие в районите и областите (5.4, 5.5), идентифицирани са дефицитите и трудностите в дейността на регионалните и областните съвети за развитие и са предложени стратегически насоки за разрешаване на проблемите и преодоляване на формализма при изпълнението на функциите на проучваните органи за регионално управление (1.1, 2.2, 5.5, 6.6).
5. Извършен е анализ на еволюцията и усъвършенстването на концепцията за устойчиво развитие в глобален, европейски и национален мащаб, на показателите за измерване на устойчивото развитие и особеностите на използването им в България (2.1, 3.1, 6.2). Представена е оценка на националната правна рамка, регулираща измеренията на устойчивото развитие и са предложени насоки за интегриране на целите за устойчиво развитие в процеса на стратегическо планиране на регионалното развитие, в съответствие с новите приоритети за развитие на Европейския съюз след 2020 г. (2.1, 4.2, 4.3, 5.1). Предложен е механизъм за прилагане на целите на концепцията на регионално и местно ниво (4.2, 4.3, 5.1., 6.2).
6. Аргументирана е тезата за необходимостта от интегриране на глобалните цели за устойчиво развитие в процеса на стратегическо регионално планиране, което предполага предприемането на комплекс от взаимно обвързани мерки и

действия, насочени към усъвършенстване приложението на методите за интегрирано планиране на регионално и местно ниво (2.1, 3.1, 4.3). Изследвани са теоретичните аспекти на факторите, определящи развитието на съвременната бизнес среда за устойчиво развитие на регионите (2.1, 4.2, 6.1).

В обобщение, приемам заявените от кандидатката по конкурса претенции за приноси, които са формулирани коректно и синтезирано и отразяват фактическите резултати и достиженията от научно-приложните ѝ изследвания.

7. Критични бележки и препоръки

В предоставената ми за рецензиране научна и практико-приложна продукция се откроява опита на авторката да надгражда вече постигнатите резултати и не констатирам погрешни или некоректни научни постановки. Въпреки, че няма сериозни пропуски, които да намаляват доброто качество на извършената към момента работа, бих препоръчал на гл. ас. д-р Ела Василева:

- за в бъдеще да разшири научните си търсения по ключови специфични въпроси като: интелигентно градско планиране; процесът на регионализация на Балканите и Югоизточна Европа; ролята на гражданското общество за реализиране на устойчивото развитие;
- да концентрира усилията си в публикуването на следващите етапи от своите изследвания в авторитетни реферирани издания;
- да кандидатства за участие в международни научни проекти;
- по отношение на бъдещата ѝ преподавателската дейност като доцент смятам, че е целесъобразно да разработи и публикува самостоятелни интерактивни учебни материали на български и английски език, които да са с широко поле на ползване.

8. Заключение:

В обобщение на всичко изложението до тук и оценявайки кандидатката по съвкупността от предоставените документи и авторски материали, мога убедено да потвърдя, че гл. ас. д-р Елка Василева удовлетворява изискванията за заемането на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане в УНСС.

С пълна убеденост и отговорност предлагам кандидатката по конкурса гл. ас. д-р Елка Георгиева Василева да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7 Администрация и управление, научна специалност „Регионално развитие (стратегическо планиране и устойчиво развитие на регионите)“ в УНСС.

Дата / място

Подпис: .....